

OMVÅRDNAD GÄVLE

DNR 18ON163

Handlingsplan

Miljöstrategiska programmet

Åtgärder för 2018

Förord

Omvårdnad Gävle har under 2017 arbetat mycket med att stödande och inspirerande aktiviteter tillsammans förvaltningens verksamheter. Arbetet har genomförts inom flera verksamheter och med såväl medarbetare, chefer på olika nivåer samt med förvaltningsledning.

Under slutet av 2017 beslutades att arbetet med miljöstrategiska programmet ska övergå från programstyrning till att implementeras i linjen. Under 2018 ska därför Omvårdnad Gävle se över hur miljöarbetet på förvaltningsnivå ska omstruktureras. För Omvårdnad Gävle innebär det inte några större förändringar då arbetet med miljöstrategiska programmet redan idag är väl förankrat i förvaltningens organisation.

Gävle kommun utsågs 2017 till nästbästa miljökommun i Sverige av tidningen Aktuell Hållbarhet. En bidragande anledning till detta ligger i att kommunen nu har en väl inarbetad organisation i förvaltningar och bolag kopplat till miljöstrategiska programmet, och att vi på så sätt kan arbeta med programmet operativt i hela koncernen.

Maria Olsson
Miljöutvecklare

INNEHÅLL	
Förord	2
Gävle kommuns miljöstrategiska program	4
Hur arbetar Omvårdnad Gävle med miljöstrategiska programmet?	4
Omvårdnadsnämndens verksamhetsplan 2018	4
Ekonomi	4
Målområde ENERGI	6
Miljöutvecklarens ansvar	6
Verksamheternas ansvar/aktiviteter	6
Målområde TRANSPORTER	6
Miljöutvecklarens ansvar	6
Verksamheternas ansvar/aktiviteter	7
Målområde KONSUMTION OCH AVFALL	7
Miljöutvecklarens ansvar	7
Verksamheternas ansvar/aktiviteter	7
Målområde INFORMATION OCH UTBILDNING	8
Miljöutvecklarens ansvar	8
Verksamheternas ansvar/aktiviteter	8

Gävle kommuns miljöstrategiska program

I miljöstrategiska programmet finns olika målområden och inom respektive målområde finns övergripande mål med tillhörande delmål. De målområden och mål som Omvårdnad Gävle arbetar med är:

ENERGI

- Energianvändningen ska minska och energin ska användas effektivt
- Gävle kommun som geografiskt område ska vara klimatneutralt år 2050

TRANSPORTER

- Minska resor och transporter
- Öka andelen resor och transporter med hållbara färdmedel
- Miljöanpassa resor och transporter

KONSUMTION OCH AVFALL

- Konsumtionen i Gävle kommun är resurseffektiv och hållbar
- Matens negativa miljöpåverkan ska minska
- Avfallet ska tas tillvara som en resurs och kretsloppet ska vara giftfritt

INFORMATION OCH UTBILDNING

- Alla som bor och verkar i Gävle kommun ska kunna ta del av information och verktyg för att agera hållbart

Hur arbetar Omvårdnad Gävle med miljöstrategiska programmet?

Omvårdnadsnämndens verksamhetsplan 2018

Omvårdnadsnämnden har under perspektivet ”Hållbar tillväxt” formulerat ett eget mål:

”Omvårdnad Gävle bidrar till en bättre miljö genom minskade utsläpp i mark, luft och vatten”.

Framgångsfaktorn kopplat till perspektivet är: ”beteendeförändring och användande av miljövänlig teknik” och de indikatorer som finns kopplade till målet är:

- Mängden matsvinn inom samtliga verksamheter.
- Andel miljöbilar inom förvaltningen

Ekonomi

För 2018 tilldelas Omvårdnad Gävle medel i budget genom miljöstrategiska programmet för att delfinansiera tjänsten som miljöutvecklare. Utöver det tilldelades förvaltningen medel för vissa åtgärder och aktiviteter.

Inför 2018 har Omvårdnad Gävle ansökt om och beviljats medel (250 000 kr) från miljöstrategiska programmet för att genomföra uppdraget ”Dubbel hållbarhet inom funktionsnedsättning”.

Under slutet av 2017 beslutades att arbetet med miljöstrategiska programmet ska övergå från programstyrning till att implementeras i linjen. Under 2018 ska därför Omvårdnad Gävle se över hur miljöarbetet på förvaltningsnivå behöver omstruktureras.

Uppföljning av handlingsplanen under 2018

De indikatorer som finns i Omvårdnadsnämndens verksamhetsplan följs upp tertialvis. Handlingsplanen i sin helhet följs upp av miljöutvecklaren och detta

kommer också att genomföras tertialvis. I kolumnerna status (T1, T2 och T3 för respektive tertial) kommer status att markeras för respektive aktivitet med:

EP = Ej påbörjad.

P = Påbörjad.

G = Genomförd.

Målområde ENERGI

Inom detta målområde ska Omvårdnad Gävle arbeta med att sänka den faktiska energiförbrukningen, och att den energi som behövs används på ett effektivt sätt. I ett längre perspektiv ska förvaltningen också sträva efter att energin som behövs är fossilfri och långsiktigt hållbar ur ett miljömässigt perspektiv.

Miljöutvecklarens ansvar

Aktivitet	Status		
	T1	T2	T3
Hålla kontinuerlig kontakt med lokalsamordnare inom samt fastighetsägare till de fastigheter där förvaltningen har verksamheter, för att utveckla energieffektiva lösningar.			
Arbeta fram lösningar för att på ett enkelt och regelbundet sätt kunna återkoppla energianvändningen till respektive verksamhet.			

Verksamheternas ansvar/aktiviteter

Aktivitet	Status		
	T1	T2	T3
På arbetsplatsträffar arbeta igenom det material som tas fram för att bidra till minskad energiförbrukning.			
Återkoppla till fastighetsägaren - saker som kan åtgärdas för att energiförbrukningen i lokalerna kan minska.			
Aktivt arbeta med att stänga av datorer och belysning, framförallt när arbetsplatsen lämnas för dagen men också om medarbetare ska vara på annan plats under dagen.			

Målområde TRANSPORTER

Inom detta målområde ska Omvårdnad Gävles verksamheter arbeta med att miljöanpassa och minska sina resor och transporter. Detta är möjligt genom att ta ställning till om resan behöver genomföras eller om det finns andra alternativ, såsom videokonferens eller telefonmöte.

Om mötet kräver att resor genomförs ska korta resor i första hand ske med cykel eller kollektiva färdmedel och i andra hand med kommunens bilpoolsbilar. Om bil behöver användas ska elbilar, gasbilar eller hybrider väljas.

Omvårdnad Gävle ska också arbeta med att följa upp användningen av förvaltningens bilar på ett tydligare sätt både när det gäller körsträcka och drivmedelsanvändning.

Miljöutvecklarens ansvar

Aktivitet	Status		
	T1	T2	T3
Stödja och inspirera verksamheterna att finna hållbara lösningar för minskade resor och transporter samt ställa om till hållbara färdmedel.			
Kontinuerligt följa upp drivmedelsanvändningen och återkoppla till verksamheterna om förslag på aktiviteter för att minska densamma.			

Inventera behov av elcyklar samt cykelgaragare/parkering. Beroende på typ av cykel verksamheterna behöver kan det komma att behövas olika typer av förvaringsmöjligheter.			
Analysera de fastigheter där förvaltningen har verksamheter för att tydliggöra förutsättningar för hållbart resande. Utgångspunkten är att tydliggöra var det finns busshållsplatser och cykelvägar till aktuella fastigheter.			

Verksamheternas ansvar/aktiviteter

Aktivitet	Status		
	T1	T2	T3
Införa tydliga instruktioner och relatera till Gävle kommuns resepolicy då en verksamhet önskar utöka antalet bilar, (som inkl analys och alternativ till att utöka bilantalet).			
Införa tydliga instruktioner för bokning av tjänsteresor och val av färd sätt.			
Aktivt arbeta med att byta ut kortare tjänsteresor med bil till mer hållbara alternativ som elcykel, elmoped och cykel.			
Fossilfria fordon prioriteras vid leasing (det vill säga biogas, ladd-hybrider och bilar som kan tankas med HVO).			

Målområde KONSUMTION OCH AVFALL

Inom detta målområde ska Omvårdnad Gävle arbeta med att ställa krav vid upphandling och inköp för att produkter och tjänster som köps in ska vara miljömässigt hållbara. Matens miljöpåverkan ska minska och det kommer Omvårdnad Gävle främst att arbeta med genom att väga mängden matsvinn inom vård- och omsorgsboendena. Förvaltningens verksamheter kommer också att arbeta med att ha en korrekt avfallshantering och en hög källsorteringsgrad.

Miljöutvecklarens ansvar

Aktivitet	Status		
	T1	T2	T3
Inspirera Omvårdnad Gävles verksamheter att minimera mängden avfall och att avfall som uppstår tas om hand på bästa sätt.			
Stödja förvaltningens vård- och omsorgsboenden vid vägning av matsvinn och att återkoppla resultat samt ge förslag på åtgärder för att minska matsvinnet.			
Samverka med funktioner inom Omvårdnad Gävle, och andra förvaltningar för att uppnå en struktur gällande inköp av varor och tjänster som främjar hållbara inköp.			
Inleda dialog med externa utförare om arbetssätt för att mäta och följa upp mängden matsvinn.			

Verksamheternas ansvar/aktiviteter

Aktivitet	Status		
	T1	T2	T3
Alla verksamheter ska arbeta med att förebygga avfall och att källsortera det avfall som faktiskt uppstår.			
Vård- och omsorgsboenden inom Omvårdnad Gävle ska väga mängden matsvinn två gånger per år, två veckor åt gången. Vägningarna ska ske i mars respektive oktober.			
Välja vegetarisk/ekologisk frukt/fika på APT och möten. Införa instruktion/rutin så att det i första hand beställs vegetariskt fika (smörgåsar) samt ekologiskt i så stor utsträckning som möjligt.			

Hantera överblivna läkemedel på ett miljösäkert sätt. Samla ihop och lämna till apotek för återvinning.			

Målområde INFORMATION OCH UTBILDNING

Inom detta målområde kommer Omvårdnad Gävle att arbeta med att ta fram ett utbildningspaket, kopplat till övriga målområden som finns i handlingsplanen. Utbildningspaketet utformas för att användas vid arbetsplatsträffar, men på sikt ska det också vara möjligt att som enskild medarbetare eller förtroendevald genomgå utbildningen på webben.

Miljöutvecklarens ansvar

Aktivitet	Status		
	T1	T2	T3
Informera och stödja verksamheterna kring det framtagna material som finns kopplat till miljöstrategiska programmet. Det framtagna Materialet lämpar sig väl att använda vid arbetsplatsträffar och liknande.			
Involvera och stödja miljöombuden i förvaltningens miljöarbete.			
Färdigställa Omvårdnad Gävles egna "miljö- och hållbarhetssidor" på Ankaret för att sprida information och aktuella händelser.			
Delta i utformningen av miljöskyltning och miljöinformation kopplat till arbetet med Omvårdnad Gävles viljeinriktning (där miljö och hållbarhet är en central del i arbetet)			

Verksamheternas ansvar/aktiviteter

Aktivitet	Status		
	T1	T2	T3
Planera och genomföra de olika delarna i utbildningspaketet kopplat till miljöstrategiska programmet, för enhetens medarbetare.			
Genomföra uppdraget "Dubbel hållbarhet inom Funktionsnedsättning" som syftar till arbeta med anpassade aktiviteter för att uppnå miljömässigt hållbara beteenden hos våra kunder.			